

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 31 januari 1936 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol.

Andra lagutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft tre inom andra kammaren väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen nr 99 av herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.* samt nr 262 och 263, båda av herrar *Hagberg* i Luleå och *Brädefors*.

I motionen II: 99 har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att lagen om kollektivavtal och lagen om arbetsdomstol omedelbart upphävas.

I motionen II: 262 har föreslagits, att riksdagen måtte besluta upphäva lagen om kollektivavtal.

I motionen II: 263 har föreslagits, att riksdagen måtte besluta upphäva lagen om arbetsdomstol.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för berörda yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Förslag om upphävande av lagarna den 22 juni 1928 om kollektivavtal och om arbetsdomstol hava tidigare förekommit till behandling vid 1929, 1930, 1931, 1933 och 1935 års riksdagar.

Vid samtliga dessa riksdagar blevo motioner (II: 89 och II: 179 år 1929, II: 345 år 1930, II: 288 år 1931, II: 81 och II: 250 år 1933 samt II: 447 och II: 448 år 1935) med yrkanden att lagarna måtte upphävas, efter hemställan av andra lagutskottet (utlåtanden 4/1929, 7/1930, 6/1931, 2/1933 och 4/1935), av riksdagen avslagna.

Utskottet tillåter sig lämna följande statistiska uppgifter angående de mål, som intill senaste årsskiftet underkastats arbetsdomstolens prövning.

Å r	Instämnda från arbetar-sidan	Instämnda från arbets-givarsidan	Hänskjutna av parterna gemensamt	Summa
1929	54	24	3	81
1930	105	44	1	150
1931	153	35	2	190
1932	179	41	1	221
1933	209	19	—	228
1934	166	44	1	211
1935	160	31	—	191
Summa	1,026	238	8	1,272

Till upplysning angående kollektivavtalens utbredning i vårt land får utskottet lämna nedanstående ur sociala meddelanden hämtade statistiska uppgifter.

Kollektivavtalen beräknas hava vid utgången av år 1934 (senast tillgängliga uppgifter) omfattat 674,700 arbetare.

Efter avtalens giltighetsområde fördela de sig på följande sätt:

	Antal avtal	Antal därav berörda arbetare
Riksavtal.....	50	225,736
Distriktsavtal	65	73,281
Ortsavtal.....	1,409	108,813
Avtal för enskilda arbetsplatser.....	4,764	266,870
Tillsammans	6,288	674,700

Inom den egentliga industriens område hava kollektivavtalen erhållit en betydande utbredning såsom närmare belyses av följande sammanställning av antalet kollektivavtalsberörda arbetare vid slutet av år 1934 samt antalet inom respektive näringsgrupper sysselsatta arbetare under det senaste år, för vilket dylik statistik föreligger (1933):

Näringsgrupper	Hela antalet sysselsatta arbetare (1933)	Därav berörda av kollektivavtal den 31/12 1934	
		Antal	%
Malmbrytning och metallindustri.....	124,128	98,369	79.2
Jord- och stenindustri.....	33,204	26,586	80.1
Trävaruindustri (utom skogshantering).....	54,229	35,305	65.1
Pappers- och grafisk industri.....	52,508	45,934	87.5
Livsmedelsindustri.....	52,140	39,818	76.4
Textil- och beklädnadsindustri.....	68,866	61,731	89.6
Läder-, hår- och gummivaruindustri.....	24,603	23,085	93.8
Kemisk-teknisk industri.....	12,501	10,033	80.3

I motionerna förekommer det misstaget, att förevarande lagstiftning skulle giva myndigheter möjligheter till »straffåtgärder» samt att arbetsdomstolen skulle utdöma »böter», då det emellertid förhåller sig så, att böter eller eljest straff av något slag icke kan utdömas enligt kollektivavtalslagen och att påföljd enligt densamma endast kan bliva skadestånd.

Utskottet.

Utskottet finner, att motionärerna icke anfört skäl, som kunna föranleda utskottet att tillstyrka, att gällande lagstiftning om kollektivavtal och om arbetsdomstol upphäves.

Utskottet får därför hemställa,

- 1) att motionen II: 262 ävensom motionen II: 99 i vad den avser upphävande av lagen om kollektivavtal icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd; samt

2) att motionen II: 263 ävensom motionen II: 99 i vad den avser upphävande av lagen om arbetsdomstol icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 31 januari 1936.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, Linder, Sigfrid Hansson, Gustaf Tamm**, *Sam Larsson**, *P. Sandström, Norman* och *Karl Bodin*;

från andra kammaren: herrar *Österström, Johanson* i Hallagården, *Olovson* i Västerås, *Pettersson* i Hällbacken, *Hansson* i Trollhättan, *Sandström* i Sollefteå, *Molander* och *Hassler**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.